

บรรณานุกรม

- กิ่งแก้ว อัครถาวร. คติชนวิทยา เอกสารนิเทศการศึกษานับที่ 184. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2519.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. คติชาวบ้าน กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.
- จารุวรรณ ธรรมวัตร และคณะ. วิเคราะห์นิทานชาวบ้านอีสานจากสามหมู่บ้าน. มหาสารคาม ศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.
- เฉลิม มากนวล. การวิเคราะห์และเปรียบเทียบนิทานชาดกกับนิทานอีสป. เอกสารนิเทศ การศึกษานับที่ 167. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2518.
- เฉลิม พงศ์อาจารย์. ประวัติศาสตร์อันเคี้ยว. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2523.
- ทัศนีย์ กานตวนิช และคณะ. การศึกษาและรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ระยะต้น). บางแสน : โครงการวิจัยภาษาและวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.
- นิตี แสงวัฒน์ และคณะ. รายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องเมืองโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เล่ม 2 "ตำนานและนิทานพื้นเมืองอีสาน". กรุงเทพมหานคร : โครงการโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กองโบราณคดี กรมศิลปากร, ม.ป.ป.
- นิทานชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : บรรณาการ, 2514.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. ลักษณะวรรณกรรมภาคเหนือ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2517.

ปัญญาสชาตก. พระนคร : ศิลบาบรรณาการ, 2499.

พระคริสตธรรมใหม่. กรุงเทพมหานคร : อมตธรรมเพื่อชีวิต, 2522.

พุทธทาสเถระ. "คับไม่เหลือ". ใน สวระธรรม. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์เป็น
อนุสรณ์ ในงานฉาปนกิจศพนางเจียม พุกกะมาน และนางชูศรี ชุมสาย
ณ อยุรยาณ วัดประยุรวงศาวาส, 2513.

พุทธยอกฟ้าจุฬาโลก, พระบาทสมเด็จพระ. บทละครเรื่องรามเกียรติ์. 3 เล่ม.
พระนคร : แพรพิทยา, 2514.

บทละครเรื่องอุณรุท. กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์เป็นอนุสรณ์ ในงานพระราชทานเพลิงศพนายสุวรรณ วิชัยศิษฐ์ ณ วัด
มกุฏกษัตริยาราม, 2514.

ผาสุข อินทราวุธ. ประวัติศาสตรอินเดียบโบราณ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย-
ศิลปากร, 2522.

มหาชาติคำหลวง. กรุงเทพมหานคร : คลังวิทยา, 2516.

ยวาทระชาด เนห์รู. พบดินอินเดีย. แปลจาก **The Discovery of India**
โดย กฤษณา กุสลาสัย. กรุงเทพมหานคร : กมลการ, 2515.

ลิไทย, พระญา. ไตรภูมิพระร่วง. พระนคร : คลังวิทยา, 2514.

วิจิตรวาทการ, พลตรีหลวง. ความฝัน. กรุงเทพมหานคร : เสริมวิทย์บรรณาการ,
2504.

วีระ ดาวโร, พระมหา. คู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ชวนพิมพ์, 2520.

เวาน์ เพลงเออ. ผู้รวบรวม. ค่ายปัญญาและความรัก นิตานชาวเมืองเหนือ.
กรุงเทพมหานคร : สยามสมาคมและสำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย, 2519.

สมุทรโฆษคำฉันท์. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา, 2519.

สุขุมธรรมอาจารย์, พระ. ธรรมวินัย. กรุงเทพมหานคร : กรรมการพัฒนาวัดหงส์-
รัตนาราม พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ ในงานพระราชทานเพลิงศพพลเรือ-
ตรีสนิท มหาคีตะ ณ วัดเทพศิรินทราวาส, 2514.

สุนทรภู์ นิตานคำกลอนสุนทรภู์. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2501.

เสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป (นามแฝง). ลัทธิของเพื่อน. พระนคร : แพร่พิทยา
และโอเคียนส์โตร์, 2500.

เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน. พระนคร : แพร่พิทยา, 2513.

ล้านวน งามสุข. เกล็ดจากวรรณคดี. พระนคร : แพร่พิทยา, 2504.

อุคม หนูทอง. วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ประเภทนิทานประโลมโลก. สงขลา :
โครงการศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ, 2521.

วิทยานิพนธ์

นิยะคา สาริกฤติ. "ปัญหาสาขาคภ ประวัติความเป็นมาและความสำคัญที่มี
ต่อวรรณกรรมร้อยกรองของไทย". วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต แผนก
วิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Bibliography

- Aarne , Antti. The Types of the Folktale. FF Communications No. 184. Translated and enlarged by Stith Thompson. Helsinki : Academia Scientiarum Fennica, 1961.
- Brett , Martin. "Middle Ages." The New Encyclopaedia Britannica. 12 (1974) : 138.
- Clarke , Kenneth and Mary. Introducing Folklore. USA : Holt, Rinehart and Winston Inc. , 1963.
- Harmer , L.C. " Fabliaux." Chamber's Encyclopaedia. 5 (1959) : 560
- Radice , Betty. Hindu Myths. Middlesex : Penquin Books, 1980.
- Richard , Edson W. "The Study of Folklore in Finland." in Folklore Research Around the World. Edited by Richard M. Dorson. Indiana : Indiana University Press, 1961.
- Thompson , Stith. Motif Index of Folk Literature. Bloomington and London : Indians University Press, 1966.
- _____ . and Roberts, Warren E. Types of Indic Oral Tales. FF Communications No. 180. Helsinki : Academia Scientiarum Fennica, 1960.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายการแบบเรียงและอนุภาคของนิทานในปัญญาสชาดก

รายการแบบเรียงและอนุภาคของนิทานในปัญญาสชาดกนี้ ได้จัดเรียงลำดับแบบเรียงตามชั้นตอนของเนื้อเรื่องนิทาน ส่วนอนุภาคจัดแบ่งเป็นอนุภาคที่เกี่ยวกับตัวละครและพฤติกรรมย่อยๆ และอนุภาคเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง โดยในแต่ละกลุ่มได้จัดเรียงอนุภาคตามลำดับอักษร ดังนี้

สมุทโฆสชาดก (1)

แบบเรียง 575, 881 A

อนุภาค

ตัวละคร B 242.1.10, E 601, E 656, F 960.1.2,
H 503, N 817.0.1, T 11.1
เหตุการณ์ D 817, D 861, D 880, D 1520.8.1, D 1531,
D 2135, H 11.1.2, N 741.2, N 741.4

สุชนชาดก (2)

แบบเรียง 500, 400, 313

อนุภาค

ตัวละคร B 31.1, B 91.1, D 101, D 361.1, D 391,
D 642.2, F 531.2.1, F 636, F 960.1.2, G 308.2, N 511, N 817.0.1
เหตุการณ์ B 542.1, B 552, B 555, B 599.2, B 652.1,
D 1246, D 1384.3, D 1402.13.3, D 1410.5, D 1552.2, D 1761,
D 1810.8.3.2, D 1812.3.3.0.1, D 2031.14, F 151.1, F 165, F 302.4.2,
F 638.4, F 661.11, G 512, H 94.3, H 161.0.1, H 162, H 324,
K 1861.1, R 215.1, S 260.1

สุชนชาดก (3)

แบบเรียง 575, 813

อนุภาค

ตัวละคร B 184.1, B 571.3, D 101, E 605.2, F 624

G 11.2, M 311.0.1, T 50.1, T 381, T 511.1, T 548.1

เหตุการณ์ B 521, H 11.1.2, G 540.1, H 581, H 1562.13

G 475, K 625, N 741.2, N 741.4, N 812.4

รัตนปัทมา (4)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค E 605.2, F 960.1.3, N 817.0.1, V 232

ตัวละคร E 605.2, F 960.1.3, N 817.0.1, V 232

เหตุการณ์ A1011, A 1021, D 811.2, D 1810.8.3.2,

D 1812.3.3.0.1, E 71, E 100, E 156, G 475, F 1037, F 1096,

N 741.2, S 263.5, V 222, V 241, W 27

สิริวิบูลกิตติศาสตร์ (5)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร B 91.1, B 589 (B 589.1), D 1812.3.3.0.1,

D 1812.3.3.8, E 605.2, T 548.1

เหตุการณ์ D 454.16, D 975.1, F 127.1, H 94, H 111.1,

K 2259, Q 61, Q 416.3, Q 552.2.3, S 112, S 116, S 127, V 222

V 462.0.1, W 27

วิบุลราชชาดก (6)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 182, D 42, D 645, K 1811.1

เหตุการณ์ H 1552, H 1573.2.2, Q 42.3, V 222, V 241,

V 400, W 28

สิริจุฬามณีชาตก (7)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข A 182, D 42, D 645, F 525.1, K 1811.1เหตุการณ์ D 812.11, D 852, D 1761, D 2161.2, E 1.1,

H 1552, H 1573.2.2, V 241, V 400, W 28

จันทราชชาตก (8)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข A 171.0.3, D 1812.3.3.8, E 605.2, N 814, V 227เหตุการณ์ H 171.3, H 1574.3, P 11.1, P 17.0.1, Q 38,

Q 111.7, Q 114, Q 151.3, V 11.8, V 400

สุภมิตตชาตก (9)แบบเรื่อง 938อนุภาคตัวเลข D 1812.3.3เหตุการณ์ H 13.3, H 171.3, H 1574.3, K 2114, N 315,

N 731.1.1, N 735, N 741.4, P 11.1, P 12.2, R 10.3, R 12.1, W 11.5

สิริขรรชาตก (10)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาค E 605.2ตัวเลข Q-38, Q 111.6, V 11.8, V 241พุลกบัณพิตชาตก (11)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข E 605.2, N 814, N 835

เทศการณ D 1761, D 2149.6, Q 21, Q 113.2, Q 227,
Q 422.0.1, S 115, W 11.4, W 28

อาทิตยชาตก (12)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 182, D 645, K 1811.1

เทศการณ D 1812.3.3, H 1552, H 1553, H 1553.2,
H 1573.2.2, Q 42.3, V 400, W 28

ทุณิมมานิกชาตก (13)

แบบเรื่อง 910Z, 1381C, 916, 178A, 178B

อนุภาค

ตัวละคร E 605.2

เทศการณ B 331.1, B 331.2, B 331.2.2, B 524.1.4.1,
H 171.3, H 472, H 1558.13, H 1574.3, P 11.1, T 274

มหาสุรเสนชาตก (14)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 182, D 42, D 645, F 511.0.1, K 1811.1

เทศการณ E 121.1, E 783.1, H 1552, H 1573.2.2,
V 400, W 28

สุวรรณภูมิชาตก (15)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร B 91.1, E 605.2

เทศการณ D 811, D 1092, D 1400.1.4.7, D 1402.7.5,
D 1566.1.1, D 1610.9.2, D 1653.1.5, D 2125.1, F 831.2, Q 21,
Q 11.6, V 252.7

กนกวรรณราชชาตก (16)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวละคร (ไม่ปรากฏอนุภาคที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวละคร)เหตุการณ์ F 962.0.1, F 962.6, F 962.6.1, F 962.8.1, F 962.8.2, M 301.3, M 342, Q 146, Q 225.1, Q 552.3.1, V 11.8, V 17.1, Z 71.5วิริยบัณฑิตชาตก (17)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวละคร A178, B 91.1, D 42, D 645, M 310.1เหตุการณ์ B 251.2, D 457.17, D 975.1, D 1610.21, E 121.1, H 1573.2.2, H 1573.5, Q 21, Q 111.6, V 1.11, V 1.11.3, V 11.10, W 28ธรรมโสณทกชาตก (18)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวละคร A 178, A 182, D 42.1, D 645, N 310.1เหตุการณ์ F 7, F 11.2, N 232, V 17.5, W 28สุทัสสนชาตก (19)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวละคร E 605.2, E 605.3, E 605.6เหตุการณ์ Q 20.2, Q 38, Q 111.6, Q 145, V 11.8วิภูษิตราชชาตก (20)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาค

ตัวละคร A 171.0.3, A 178, E 601, E 605.2, E 605.3,
E 605.6, M 310.1, V 227

เหตุการณ์ D 996.1, D 2061.2.3, D 2161.4.4, V 11.10

โบราณกบิลราชชาคก (21)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 171.0.3, E 605.2, E 605.3, E 605.6,
F 960.1.2, M 301.5, M 310.1, V 227

เหตุการณ์ F 962.8.2, V 151

ธรรมิกบัณฑิตราชชาคก (22)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 171.0.3, V 227

เหตุการณ์ F 7, F 10.1, F 11.2, F 66.1, Q 21,
Q 172.4.1, V 11.8, V 17.5, V 112, V 222

จากทานชาคก (23)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร E 605.2, E 605.3

เหตุการณ์ D 451.8, D 810, D 811, D 1652.8, V 11.8,
V 222

ธรรมราชชาคก (24)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 171.0.3

เหตุการณ์ F 7, F 10.1, F 11.2, F 66.1, V 112, V 227,

V 400

นรชีวชาตก (25)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข A 178, A 182, D 42, D 645, E 605.2, M 310.1เหตุการณ์ D 811.2, E 38, E 71, E 786, F 959.5,

F 1037, F 1096.1, H 1573.2.2, V 17.5, W 11.5, W 27

สรุปชาตก (26)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข A 182, D 42.1, D 645เหตุการณ์ E 121.1, E 32.0.1, V 17.5, W 28, Z 72.2มหาปทุมชาตก (27)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข A 182, D 42, D 645, D 975.1, E 605.2,

F 575.1, F 960.1.2, N 817.0.1

เหตุการณ์ D 811.2, E 38, E 71, E 100, E 786,

F 932.6.2, F 959.5, F 1037, F 1096.1, H 1573.2.2, N 741.2,

V 222, W 27

ภัณฑาคารชาตก (28)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลข A 182, A 171.0.3, A 178, E 605.2, M 310.1ปริศนาและเหตุการณ์ H 501, H 540.1, H 561.9, H 602.1,

P 12.13, R 169.7, S 411.1, S 416, Z 72.2

พหลาคาวิชาตก (29)

พหุศาสตร์วิชาคก (29)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลขคร E 611.2.3, E 657เหตุการณ์ F 7, F 11.2, Q 42, Q 54, Q 61, Q 151.7,

Q 172, W 27

เสกบัณฑิตวิชาคก (30)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลขคร B 211.2.8, B 251.6, D 42, D 645, E 612.13เหตุการณ์ A 920.1.7, D 454.16, D 975.1, D 1787, F 7,

F 10.1, F 11.2, H 1573.2.2, Q 42, Q 61, Q 228, Q 595.4, S 263.5,

V 17.5, W 11.15

ปุปผวิชาคก (31)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวเลขคร D 812.10, E 605.2, E 605.3, F 960.1.2,

Q 112.1, Q 172.4.1

เหตุการณ์ V 11.8, V 17.5พวรามสิราชชาคก (32)แบบเรื่อง 516อนุภาคตัวเลขคร B 15.1.2.1, B 211.3, E 602, E 613เหตุการณ์ K 1084.3, K 2131, Q 115, V 11.8พรหมโมสราชชาคก (33)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาค

ตัวละคร A 152, D 42, D 101, D 645

เหตุการณ์ H 1573.2.2, Q 21, Q 415.1, V 11.8, V 511.1

เทวฤกษ์ขุมารชาคก (34)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร A 171.0.3, A 178, E 605.2, F 271.2, M 310.1,

V 227

เหตุการณ์ D 1131, M 146, Q 21, Q 111, Q 111.6, Q 115,

Q 227, V 11.10

สถลชาคก (35)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร B 211.3, B 211.4, B 251.6, E 605.2

ปริศนาและเหตุการณ์ H 501, H 630, H 641.1, H 644,

M 201.6, M 207, V 400

สิทธิสารชาคก (36)

แบบเรื่อง 567A, 566

อนุภาค

ตัวละคร B 102.3, E 605.2, F 441.2, G 11.2, N 814,

N 815.0.1, S 52, K 2213

เหตุการณ์ B 110, D 52.2, D 112.2, D 113.2, D 118.2,

D 155.1, D 475.1, D 551.1, D 812.11, D 981, D 1065.2, D 1171.1,

D 1171.11, D 156.1, D 1561.1.1, D 1450, D 1454.2, D 1520.10,

D 2135, H 71, H 171.3, H 1574.3, K 2213.7, P 11.1, Q 21, Q 306,

Q 431, S 111

นรชีวกฐินทานชาตก (37)แบบเรื่อง 566อนุภาคตัวละคร B 431.3, D 112.2, E 601, E 605, E 605.2, E 605.3, E 612, E 613.9.1, F 531.5.1, N 812, N 815เหตุการณ์ B 531, B 563.2, D 52.2, D 53, D 118.2, D 155.1, D 551.1, D 977, D 1335.1, F 342, S 143, V 232.2อติเทวราชชาตก (38)แบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวละคร E 605.2, E 605.3, M 301.5, M 310.1เหตุการณ์ Q 21, Q 111.7, Q 112.0.6, V 11.8, V 17.5,

V 400

ปาจิตตุมมารชาตก (39)แบบเรื่องอนุภาคตัวละคร D 101, D 659.4, E 605.2, M 301.3, M 369.2.1, N 817.0.1เหตุการณ์ B 512, D 11, D 12, D 521, E 100, E 105, H 11.1.2, H 362, H 1381.3.1.2, K 550, K 818.1, K 871.2, K 1837.7, M 201.5, N 315, N 741.4, R 10.1, R 12.1, T 22.2, T 92.10, T 320.2, T 321.5สรรพสิทธิชาตก (40)แบบเรื่อง 945, 653อนุภาคตัวละคร E 605.2เหตุการณ์ D 2062.1, E 273, E 711, F 954.2.1, H 345.0.1,

H 621, H 621.1, H 621.2, T 42.1, Z 16, Z 175

สังขัตตชาดก (41)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร E 605.2, M 301.10, N 856

เหตุการณ์ D 1810.8.3.2, F 952, H 51.1, Q 581.3.1,

Q 583, S 165, T 11.2, T 254, V 17.5, V 232.2, W 11, W 11.5.1.1,

W 11.15

จับทเสนชาดก (42)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร E 602, E 605.2, F 960.1.2, G 11.2

เหตุการณ์ C 227, D 1645.10, H 326.1.2, H 362,

H 1381.3.1.2, M 242, P 161, Q 21, T 55.7, V 11.10, W 28

สุวรรณกัจฉปชาดก (43)

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค

ตัวละคร B 875.3, B 491.5, E 614.4

เหตุการณ์ (A 2223.6), B 551.5, Q 42, Q 172, V 17.5,

S 263.5, W 28

สีโสธชาดก (44)

แบบเรื่อง 939

อนุภาค

ตัวละคร B 184.1.1, E 605.2, F 66, F 98, F 127.1,

N 846.2, S 52

เหตุการณ์ A 189.14, D 412.4, D 454.3, D 454.6,

D 454.9, D 75.4, D 1810.3.3.0.1, D 1810.8.3.2, D 2031, H 41,

L 419.2, K 1812.18, K 2155, M 369.2.1.2, M 373, N 250.2, Q 53.1,
T 15, V 11.9, V 17.0.1

วรรณคดี (45)

แบบเรื่อง 567A, 575, 881A

อนุภาค

ตัวละคร E 605.2, G 11.2, F 531.6.2.2, N 817.0.1,
N 814, N 831, N 856, S 31
เหตุการณ์ D 861, D 880, D 1071, D 1311, D 1311.3.1.1,
D 1335.1, D 1470.1.42, D 1561.1.1, D 1654.6, D 2143.4, E 80.4,
G 512.1, H 11.1.2, H 93, H 171.3, H 1574.3, K 2111.1, K 2127,
N 731.2, N 731.3, N 741.2, N 741.4, P 11.1, P 16.8, P 233.6,
Q 212, Q 418, R 162, S 322.3.2, T 257.1

อริบทคดี (46)

แบบเรื่อง 938, 939

อนุภาค

ตัวละคร A 182, D 42, D 645,, E605.2, K 1811.1
เหตุการณ์ E 71, E 156, F 962.0.1, H 1552, H 1573.2.2,
M 203.3, V 400. V 411.5, W 11.4, W 11.15, W 28

รหัสคดี (47)

แบบเรื่อง 327, 462, 313

อนุภาค

ตัวละคร B 184.1, B 401, B 411, B 443.3, G 11.6,
N 814, N 817.0.1, P 251.6.7, T 513, T 581.2, Z 215
เหตุการณ์ A 185.3, B 133.1, B 184.1.6, B 524.1.7,
B 529.1, D 11.1, D 672, D 838.2, D 901, D 902, D 911, D 912.1,
D 1241, D1246, D 1271, D 2161.3.1.1, E 781, F 1041.1.1, G 72.2,
G 250, G 401, G 414, H 151.9.1, H 1212, J 1791.6.1, K 511, K 515,
K 961.2.2, K 978, K 1165, K 2091, N 1.1, N 711.1, N 731.3,

Q 285.1, Q 438, Q 583, Q 595.4, R 243, S 301, S 321, S 435,
T 115, V 11.8

สุวรรณสารสาขาคก (48)

แบบเรื่อง 441

อนุภาค

ตัวละคร B 91.1, D 55.2, D 631.1, D 1812.3.3.0.1,
D 1812.3.3.8, E 605.2, F 501, N 817.0.1, S 52

เหตุการณ์ D 475.1, D 733.3, D 2135.0.3, H 540.1,
H 810, H 975.0.1, H 1131, L 161

นวนวนชาคก (49)

แบบเรื่อง 707

อนุภาค

ตัวละคร B 242.1.10, D 101, D 645, D 1812.0.4,
D 1812.3.3.8, F 552, K 2222, N 812, N 814, N 815.0.1, T 576

เหตุการณ์ B 652.1, D 866, D 1812.3.3, G 406,
H 11.1.3, H 171.3, H 1564, H 1573.2, H 1574.2, K 832.5, K 2112,
K 2115.2.2, N 316, N 731.2, P 11.1, P 11.2.2, Q 227, Q 285.1,
Q 414, Q 450.1, Q 456, Q 580, S 116.4, S 127, S 143.1, S 322.3,
S 353.1, S 411.1

พาวุธชาคก (50)

แบบเรื่อง 465, 400

อนุภาค

ตัวละคร B 211.1.7, B 455.1, B 552, D 101, D 185.1,
D 659.4, D 1812.3.3.8, D 2178.4, E 605.2, N 814, N 817.0.1

เหตุการณ์ B 552, C 220, C 932, D 830.1, D 1024,
D 1311.8, D 1841.2, F 151.1, F 638.4, H 94, H 94.3, H 161.0.1,
H 162, H 310.1, H 326.1.2, H 331.5.3, H 331.15.1, H 328.5,

H 975, H 1091, H 1235, T 111.3

โศนนทชากก (51)

แบบเรื่อง 706A , 712, 720

อนุภาค

ตัวเลข D 101, D 659.10, N 817.0.1, T 541.4.1,

T 543.2.1

เหตุการณ์ B 131.1, D 157, D 268, D 268.1, D 268.2,

D 961.1, D 1030, D 1033.2, F 552.1.5, K 2124, K 2213.3.2, N 711,

Q 211, Q 418, T 131, T 611.5

สีหนาทชากก (52)

แบบเรื่อง 301, 300

อนุภาค

ตัวเลข B 873, D 101, D 1812.3.3.8, E 605.2, F 601,

F 621, F 624.2.0.1, F 628.2.2, F 688, G 11.2, N 838, T 512.3

เหตุการณ์ D 1094, D 1196, D 1402.10, D 1663.1,

E 32.0.1, E 64, G 406, H 119, (N712), S 260.1.3, S 262.4

สุวรรณสังขชากก (53)

แบบเรื่อง 708, 314, 402A

อนุภาค

ตัวเลข B 91.1, D 1812.3.3.8, G 11.2, G 156, N 814,

N 817.0.1, T 561.1

เหตุการณ์ C 611, C 612, C 617, C 911, D 838.2,

D 911.1, D 926, D 1065.2, D 1081, D 1101, D 1400.1.4.1, D 1442.6,

D 1500.1.7.2, D 1520.10, D 1812.3.3, F 841.1, G 461.1, H 35.2,

H 221, H 316.4, H 540.1, H 630, H 1154, K 2112, K 2125, L 112,

N 317, Q 301, Q 431.8, Q 414, S 353

สุวิภชาคก (54)นิทานคนไม่ควรคบคนพาล

แบบเรื่อง 1681 B

อนุภาค J 2040, J 2175.3

นิทานคนคบบัณฑิตมีประโยชน์

แบบเรื่อง ไม่ปรากฏ

อนุภาค H 171.3, H 506.1, J 231, J 1776, N 855,

P 11.1

นิทานตอนโชคิมาณฑ

แบบเรื่อง 978

อนุภาค J 1512.2, K 2127, T 501.1, T 566

นิทานตอนนางกัลยาณี (ในล่วนนิทานปริศนา)

แบบเรื่อง 945, 653B

อนุภาค D 2062.1, E 711, E 712.7, H 343.0.1, H 621.1,

H 621.2, F 954.2.1, T 42.1, Z 16

นิทานตอนนางกัลยาณี (ในล่วนนิทานทรงเครื่อง)

แบบเรื่อง 678

อนุภาค

ตัวละคร F 1034

เหตุการณ์ D 838, D 1065.2, D 1520.10, E 64,

E 80.3, E 715.4.1, E 725.1, E 726, K 1175, T 11.4.3, T 33

นิทานตอนโอรสของพระเจ้าเวชมาทิต

แบบเรื่อง 1525 G

อนุภาค

ตัวละคร K 305.3

เหตุการณ์ D 114.2, D 314.3, D 475.1.7, D 551.5,

D 1507, D 2025.0.1, H 94, K 335.0.1, K 341.4, K 551.4.7, K 711,

K 735.4, K 1066, K 15๒1.11, R 169.4

นิทานตอนสุรพิภิกษุตอนปริศนาธรรมแบบเรื่อง ไม่ปรากฏอนุภาคตัวละคร B 102.8ปริศนา H 501, H 631, H 631.1, H 631.2, H 637.2,

H 641, H 642, H 644, H 648, H 648.1, H 651, H 651.1, H 659.7,

(H810)

สุวรรณกัจจยชาดก (55)แบบเรื่อง 160อนุภาคตัวละคร B 145.1, B 211.7, B 250, B 491.1, B 521,

D 1812.3.3, E 614.4

เหตุการณ์ A 1021, B 393, B 514.3, B 540, H 501, H 810,

K 2127, Q 113, Q 116, Q 281, V 241

เทวันธชาดก (56)แบบเรื่อง 315, 516A, 403อนุภาคตัวละคร A 171.0.3, B 33, B 133.2, B 211.1.3, B 473,

D 1812.3.3.0.1, D 1812.3.3.8, E 605.2, F 531.2.1, F 544.0.3,

F 687, F 960.0.2, G 11.2, G 302.4.4, N 814, T 513, V 462.0.1,

เหตุการณ์ B 301.4.8, B 540.2, B 551.1, D 40.2,

D 114.1.1, D 440, D 659, D 812.2, D 1400.1.4.7, D 1442.6, D 1726,

D 1830, D 1846.5, E 80.4, E 121.1, F 511.0.9.3, F 531.1.0.1.1,

F 531.5.7, F 531.5.10, F 531.6.8.3, G 250.1, G 303.3.1, G 440,

G 500, G 512, G 512.9, H 1151.1.1, H 1154.3.2, H 1333.3.3,

H 1381.3.1.2, H 1673.2, K 735.1, K 1911, K 1934.1, K 2211.1,

N 712, N 714.4, Q 21, Q 211.10, Q 583, R 225, T 11.4.3.1, T 42.1,

T 55.7, W 11.5.1.1, Z 175.1

สุบินชาตก (57)แบบเรื่อง 930, 467, 516A , 569อนุภาค

ตัวละคร B 211.2.10, B 221.1, B 301, B 441.1,
D 1812.3.3, D 1812.3.3.0.1, D 1812.3.3.8, L 111.2, M 312,
T 512.6, T 542

เหตุการณ์ B 380, B 505.2, B 574, D 831, D 838,
D 915.6, D 1071, D 1171.1, D 1211, D 1400.1.4.1, D 1470.1.22,
D 1472.1.9, D 1663.1, D 2125.1, D 2178.1, E 80.3, F 162.1,
F 552.1.5, H 1381.3.1.2, K 818.1, R 243, T 11.4.3, T 42.1,
T 51.1, T 611.5, Z 175.1

สุวรรณวงศ์ชาตก (58)แบบเรื่อง 465, 300B , 575, 403อนุภาค

ตัวละคร B 91.1, B 56, D 101, D 659.1, D 659.4,
E 605.2, F 420.4.3, F 441.2, G 11.6, M 369.2.1, T 543.2

เหตุการณ์ A 156.5, B 604.1, D 44.1, D 817, D 861,
D 880, D 1076, D 1081, D 1231.1, D 1273, D 1400.1.2, D 1400.1.4.1,
D 1456.2, D 1472, D 1520.8.1, D 1520.29, D 1810.8.3.2, E 32.0.1,
E 64, E 80.3, F 127.1, F 531.5.10, F 552.1.5, G 406, H 931.1,
H 1289.1.2, K 1911, N 712, P 15.2, Q 552.2.3.1.1, R 11.1,
T 11.4.3, T 115, T 585.1

วรรณชาตก (59)แบบเรื่อง 707อนุภาค

ตัวละคร A 185.5, B 41.2, B 91.1, B 184.1, B 211.1.3,
B 604.1, D 101, D 361.1, D 659.1, D 659.4, D 1812.3.3.9, D 2178.4,
F 441.2, N 814, T 543.2.1,

เทศการณ B 301.4.8, D 454.9, D 932.0.1, D 1081,
 D 1092, D 1314.1.4, D 1402.7.5, D 1470.1, D 1510.8.3.2,
 D 1654.9.1, D 1812.3.3, D 2091, D 2141, D 2163, F 302.4.2,
 F 552.1.5, F 715.1.5, F 962.2, F 962.5.1, F 1068.1, G 512,
 H 161, K 776, K 2115.2.2, N 731.2, R 14, S 112, S 116, S 123,
 S 143, S 183.1, S 314, S 331, S 332.3, S 353.1, S 414.1, S 431,
 T 115

สิริสาขาคก (60)

แบบเรื่อง 708

อนุภาค

ตัวละคร D 1812.3.3.0.1, D 1812.3.3.8, M 311,
 N 817.0.1, T 541.4.1, T 585.1

เทศการณ D 902, D 1245, D 1766.1, D 1812.3.3,
 E 80.4.1, E 361, E 605.3, F 535.1.1.10, K 2115.3, Q 111.6,
 Q 172.4.1, Q 227, Q 285.1, Q 580, S 331 S 431.1, V 235.0.1

จันทคารชคก (61)

แบบเรื่อง 612

อนุภาค

ตัวละคร D 101, D 659.4, G 11.2, G 11.18, G 20,
 F 638, L 161, L 165, N 812, T 121.3.1, T 512.2

เทศการณ B 143.0.5, B 360, B 505, B 512, B 531,
 C 110, C 942, D 391, D 441.5, D 441.7.1, D 441.10, D 442,
 D 442.1, D 431.3, D 817, D 902, D 1065.2, D 1071, D 1081,
 D 1335.2, D 1337.1.8, D 1361.26, D 1400.1.4, D 1520.10,
 D 1812.3.3.9, D 1812.3.7.3, D 1825.2, D 1825.3, D 1825.4.1,
 D 1825.4.3, D 1981, D 2091, D 2131, D 2141, D 2163, D 2165.1,
 D 2176, D 2178.4, E 105, F 235.4.5, F 531.5.1.1.2, F 610.5.2,
 F 628.5, F 687, F 813.0.3, F 814.1, F 833.5, F 962.2, F 962.2,

F 965.3, G 512.1.1, H 332.2, H 346, H 412.4, H 931.1, H 1127,
H 1154, H 138.3.1.2, K 401.2, K 2250.1, L 111.1, N 741.2, Q 21,
Q 221.1.1, Q 227, Q 241, Q 285.1, Q 462, Q 551.5.1, Q 552.3.0.3,
Q 552.10, Q 581.3.1, S 301, S 321, S 431, S 453, T 67.2, T 323.1,
T 465, V 11.9, V 11.10, V 11.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

รายชื่อนิทานในปัญญาสาขากแบ่งตามประเภท

1. นิทานศาสนา มีทั้งสิ้น 42 เรื่อง

ก. นิทานที่แสดงถึงการทำทานของพระโพธิสัตว์ มี 10 เรื่อง คือ

วิบุลราชชาดก (6) สิริจุฬามณีชาดก (7) อาทิตยราชชาดก (12)
มหาสุรเสนชาดก (14) ธรรมราชชาดก (24) เสตบัณฑิตชาดก (30)
พรหมโฆสราชชาดก (33) บางคอนในสังขัตตชาดก (41) สุวรรณกัจฉปชาดก (43)
และอรินทมชาดก (46)

ข. นิทานที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบิคามารคาของพระโพธิสัตว์ มี 5 เรื่อง

คือ

รัตนปโยชชาดก (4) สิริวิบูลกิติชาดก (5) นรชีวะชาดก (25)
มหาปทุมชาดก (27) และหพลาคาวีชาดก (29)

ค. นิทานที่พระโพธิสัตว์บูชาปูชนียบุคคลและปูชนียวัตถุ มี 19 เรื่อง คือ

จันทราชชาดก (6) สิริธรชาดก (10) ทูลกบัณฑิตชาดก (11)
กนกวรรณราชชาดก (16) วิริยบัณฑิตชาดก (17) ธรรมโสณทกชาดก (18)
สุทิสสนชาดก (19) วัฏฏังคสิรีราชชาดก (20) โบราณกบิลราชชาดก (21)
ธรรมิกบัณฑิตราชชาดก (22) จากทานชาดก (23) ธรรมราชชาดก (24)
สุรูปชาดก (26) ปุပ္ผชาดก (31) ตอนต้นของพาราณสีราชชาดก (32)
เหวรุกขกุมารชาดก (34) ตอนต้นของนรชีวกฐินทานชาดก (37)
อติเหวราชชาดก (38) และจันทเสนชาดก (42)

ง. นิทานที่มุ่งแสดงปัญญาในการแก้ปัญหากรรมของพระโพธิสัตว์ มี 6

เรื่อง คือ

ภัณฑาคารชาดก (28) สลภชาดก (35) ตอนท้ายของสุวรรณสิริสาชาดก (48)
ตอนท้ายของสุวรรณสังขชาดก (53) ตอนท้ายของสุรัพพชาดก (54)
และตอนท้ายของสุวรรณกัจฉปชาดก (55)

จ. นิทานที่มุ่งแสดงปาฏิหาริย์ของพระโพธิสัตว์ มี 2 เรื่อง คือ

สุวรรณภูมิชาตก (15) และสิริสาชาตก (60)

2. นิทานทรงเครื่อง มี 24 เรื่อง คือ

สมุททโฆสชาตก (1)	สุทธชาตก (2)	สุทฺถุชาตก (3)
สุภมิตตชาตก (9)	สิทธิสารชาตก (36)	กอนท่ายของนรชิวกรฐินทานชาตก
(37)	ปาจิตตภูมิชาตก (39)	สังขปิตตชาตก (41)
จันทเสนชาตก (42)	สีโสธชาตก (44)	วรวงสชาตก (45)
รตเสนชาตก (47)	สุวรรณสิริสาชาตก (48)	วนาวนชาตก (49)
พาดุลชาตก (50)	โสนันตชาตก (51)	สีหนาทชาตก (52)
สุวรรณสังขชาตก (53)	นิทานเรื่องนางกัลยาณี ในสุวัฬชาตก (54)	
เทวันธชาตก (56)	สุบินชาตก (57)	สุวรรณวงศ์ชาตก (58)
วรนุชชาตก (59)	และจันทคารชาตก (61)	

3. นิทานอุทาหรณ์ มี 7 เรื่อง คือ นิทานย่อย 4 เรื่อง

ทุกัมมานิกชาตก (13) พหลาคาวีชาตก (29) พาวานสิริราชชาตก (32)
และสุวรรณกัจจปชาตก (55)

4. นิทานปริศนา

ก. นิทานปริศนารวม มี 6 เรื่อง คือ

ภันทาคารชาตก (28)	สลลชาตก (35)	กอนท่ายของสุวรรณสิริสาชาตก
(48)	กอนท่ายของสุวรรณสังขชาตก (53)	
กอนท่ายของสุวัฬชาตก (54)	และกอนท่ายของสุวรรณกัจจป-	
ชาตก (55)		

ข. นิทานปริศนาการเลือกบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นคู่ครอง มี 2 เรื่อง คือ

สรพพลสิทธิชาตก (40) และนิทานเรื่องนางกัลยาณี ในสุวัฬชาตก (54)

ภาคผนวก ค.

รายชื่อนิทานที่มีแบบเรื่องปรากฏในคัมภีร์แบบเรื่องนิทานพื้นเมือง
และนิทานที่ไม่ปรากฏแบบเรื่องในคัมภีร์

1. นิทานที่มีแบบเรื่องปรากฏในคัมภีร์แบบเรื่องนิทานพื้นเมือง มีจำนวน 22

เรื่อง

สมุทโฆษชาดก (1)	สุชนชาดก (2)	สุชนุชาดก (3)
สุภมิตตชาดก (9)	หุกัมมานิกชาดก (13)	สิทธิสารชาดก (36)
ปาจิตตกุมารชาดก (39)	สรวพลีทธิชาดก (40)	ลีโลสรชาดก (44)
วรวงสชาดก (45)	อรินทมชาดก (45)	รถเสนชาดก (47)
สุวรรณสิริสาชาดก (48)	วนาวนาชาดก (49)	พากลชาดก (50)
โสนันทชาดก (51)	สีหนาทชาดก (52)	สุวรรณสังขชาดก (53)
เทวันธชาดก (56)	สุมินชาดก (57)	สุวรรณวงศ์ชาดก (58)
วรนุชชาดก (59)		

2. นิทานที่ไม่ปรากฏแบบเรื่องในคัมภีร์แบบเรื่องนิทานพื้นเมือง มีจำนวน 33

เรื่อง

รัตนปโยคชาดก (4)	สิริวิบูลกิติ (5)	วิบุลราชชาดก (6)
สิริจุฑามณีชาดก (7)	จันทราชชาดก (8)	สิริขรรชาดก (10)
ทูลกบัณฑิตชาดก (11)	อาทิตยชาดก (12)	มหาสุรเสนชาดก (14)
สุวรรณกุมารชาดก (15)	กนกวรรณราชชาดก (16)	วิริยบัณฑิตชาดก (17)
ธรรมโสมชกชาดก (18)	สุทิสสนชาดก (19)	วิภูฏังคูลีราชชาดก (20)
โบราณกบิลราชชาดก (22)	จาคทานชาดก (23)	ธรรมราชชาดก (24)
นรชีวะชาดก (25)	สุรูปชาดก (26)	มหาปทุมชาดก (27)
ภันทาคารชาดก (28)	พหลาคาวิชาดก (29)	เสศบัณฑิตชาดก (30)
บุปผชาดก (31)	พรหมโฆสราชชาดก (33)	เทวรุกขกุมารชาดก (34)
สลดชาดก (35)	อคีเทวราชชาดก (38)	สังขปัตตชาดก (41)
จันทเสนชาดก (42)	สุวรรณกัจฉปชาดก (43)	

3. นิทานที่บางตอนมีแบบเรื่องปรากฏในคัมภีร์แบบเรื่องนิทานพื้นเมือง และ
บางตอนไม่ปรากฏแบบเรื่องในคัมภีร์ มีจำนวน 6 เรื่อง

พาราณสีราชชาดก (32)	นรชีวกฐินทานชาดก (37)	สุรพิภพชาดก (54)
สุวรรณกัจฉปชาดก (55)	สิรสาชาดก (60)	จินตคาธชาดก (61)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

นางเอื้อนทิพย์ พีระเสถียร (สกุลเดิม ประจันตเชตต์) ได้รับปริญญา
อักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา
2521 เข้าศึกษาในระดับมหาบัณฑิตที่บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา
2524 ปัจจุบันทำงานที่ บริษัท การบินไทย จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย